

FS/جزای اصلی یک طرح توجیهی

یک طرح توجیهی یا همان امکان سنجی شامل بخش‌های متعددی است که به تحلیل جامع یک ایده یا عبارتند از FS پروژه کمک می‌کند. بخش‌های هفت‌گانه یک طرح توجیهی

آشنایی با طرح، ایده و سازمان: معرفی کلی طرح و ویژگی‌های مربوط به شرکت یا موسسه

بررسی‌های اقتصادی: شامل مطالعات بازار (مارکت ریسرچ) برای تحلیل شرایط اقتصادی

مطالعات فنی: ارزیابی فنی و مالی طرح و ایده

برآورد سرمایه‌گذاری: مشخص کردن میزان سرمایه لازم برای اجرایی کردن طرح

برآورد هزینه‌ها: تحلیل هزینه‌های تولید کالا یا خدمات و پیش‌بینی ارزش فروش سالانه طرح یا ایده

پیش‌بینی مالی: بررسی نحوه تأمین مالی پروژه و پیش‌بینی‌های مالی مربوط به آن

مشخص کردن شاخص‌های مالی و اقتصادی: تعیین معیارهای مالی و اقتصادی و میزان بازگشت سرمایه طرح.

آشنایی با مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی

(Pre-Feasibility Study) "مطالعات امکان‌سنجی شامل یک فاز مقدماتی به نام "پیش‌امکان‌سنجی"

است که به کلیات پروژه، ایده یا طرح پرداخته می‌شود. این فاز به‌ویژه زمانی انجام می‌شود که سرمایه‌گذاران در انتخاب گزینه‌های مختلف مردد هستند و هدف آن انتخاب بهترین گزینه برای سرمایه‌گذاری و ورود به است. FS فاز نهایی

مراحل کلیدی این فاز شامل موارد زیر است

مرور و بازنگری: بررسی گزینه‌های فنی، تعیین محل اجرا، فناوری‌های لازم و برنامه زمانی

آنالیز مالی و اقتصادی: ارزیابی هزینه‌ها، بررسی ضوابط و تحلیل هزینه-فایده هر گزینه

برآورد هزینه و درآمد: تحلیل مالی و اولویت‌بندی گزینه‌ها

بررسی آثار اجتماعی و زیست‌محیطی: ارزیابی تأثیرات هر گزینه بر جامعه و محیط زیست

تهیه گزارش جامع: پس از جمع‌آوری اطلاعات، گزارشی از مطالعه مقدماتی تهیه می‌شود که مبنای ورود به فاز نهایی طرح توجیهی خواهد بود

نگاهی به مطالعات امکان‌سنجی نهایی

مطالعات امکان‌سنجی نهایی پس از فاز مقدماتی انجام می‌شود. در این مرحله، با مشخص شدن طرح کلی و ساختار پروژه، باید به ظرفیت تولید کالا و خدمات و میزان سرمایه‌گذاری مورد نیاز پرداخته شود. بسته به درخواست کارفرما، این مطالعات می‌توانند به دقت بررسی و از کارشناسان مختلف در حوزه‌های بازاریابی، فروش، تبلیغات و انتقال دانش فنی بهره‌برداری شود

مراحل کلیدی در فاز مطالعات امکان‌سنجی نهایی شامل موارد زیر است

تعیین ساختار طرح: انتخاب و اولویت‌بندی گزینه‌های ساخت و مکان‌یابی

مطالعات مهندسی پایه: بازنگری و تکمیل داده‌ها مرتبط با شرایط زیست‌محیطی و بررسی ظرفیت‌های اجرایی

تعیین خط‌مشی اجرای طرح: تفکیک پروژه به بخش‌های مستقل و تقسیم کار میان مشاوران و پیمانکاران، همراه با اولویت‌بندی گزینه‌های اجرایی بر اساس زمان‌بندی

تهیه برنامه مالی و زمان‌بندی: ارائه یک برنامه مالی دقیق و زمان‌بندی پروژه

برآورد هزینه‌های سرمایه‌گذاری: محاسبه هزینه‌های ارزی و ریالی

نهایی به همراه برنامه مربوطه FS تهیه گزارش نهایی: ارائه گزارش جامع فاز

گام‌های اساسی در فرآیند امکان‌سنجی

بررسی تقاضا: شناسایی و تعیین حوزه عملکرد یا محدوده طرح و پروژه

تحلیل اهداف: ارزیابی و تحلیل اهداف سیستم، اولویت‌بندی آن‌ها و شناسایی واحدهای ذینفع

ارزیابی ریسک: شناسایی و ارزیابی عوامل محدودکننده اجرای پروژه

نیازسنجی: تعیین دقیق نیازها و ارائه محدوده پروژه

ارائه راهکارها: پیشنهاد راهکارهای ممکن برای اجرای پروژه

تحلیل مسائل مالی و اجتماعی: ارزیابی ابعاد مالی، اقتصادی، اجتماعی و سرمایه انسانی، و همچنین مکان‌یابی پروژه

آیا مطالعات امکان‌سنجی قالب مشخصی دارد؟

فرمت یا فرم خاصی ندارند. با این حال در تهیه طرح (Feasibility Study) مطالعات امکان‌سنجی توجیهی، رعایت ۱۱ مورد زیر توصیه می‌شود:

معرفی طرح: شرح کلی پروژه و اهداف آن

خلاصه اجرایی: ارائه خلاصه‌ای از طرح برای مدیران، سرمایه‌گذاران و مسئولان دولتی

بیان هدف طرح: مشخص کردن اهداف اصلی پروژه

آنالیز حوزه فعالیت: بررسی بازار و حوزه‌های فعالیت

معرفی محصول یا خدمات: تشریح محصول یا خدماتی که قصد تولید آن را دارید

مسائل فنی و عملیاتی: ارائه اطلاعات مربوط به تولید و عملیات

برنامه مارکتینگ: تشریح استراتژی‌های تبلیغات و بازاریابی

ساختار سرمایه انسانی: معرفی نیروی انسانی مورد نیاز پروژه

آنالیز مالی و اقتصادی: بررسی استدلال‌های مربوط به سودآوری و کسب درآمد

زمان‌بندی پروژه: ارائه زمان‌بندی پیشنهادی برای تجاری‌سازی طرح در مکان مشخص

ارزیابی ریسک: بررسی خطرات و عدم قطعیت‌های مرتبط با پروژه